“ตัวตนนักศึกษา 6ตุลา” ถูกทำให้เลือนหายบนหน้าหนึ่งนสพ.

ผู้เขียน	ธนิษฐ์ นีละโยธิน
เผยแพร่	วันพุธที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2563

หน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์เป็นศูนย์รวมความสนใจและทิศทางกระแสสังคม ณ ขณะนั้น อีกทั้งมีบทบาทในการตีกรอบความสนใจของผู้อ่านว่า “อะไรสำคัญ ควรค่าแก่การให้ความสนใจ (และอะไร*ไม่*สำคัญพอและไม่ควรค่าแก่การใส่ใจ) บนเนื้อที่จำกัดของกระดาษหน้าหนึ่ง จึงมีเพียงบางประเด็นเท่านั้นที่ถูก*คัดเลือก-หยิบใส่*

บทความนี้จะชวนผู้อ่านร่วมกันสำรวจหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์แปดหัวจากกว่าสิบหัว[1]ที่ตีพิมพ์ในช่วงเหตุการณ์ “6 ตุลา” เพื่อ**พลิกหาตัวตนและเรื่องราวบางส่วนของขบวนการนักศึกษาที่ตกหล่นหรือถูกทำให้หายไป**

<u>เจตนาติดป้าย “หมิ่นเจ้า” ให้การแสดงละครแขวนคอ</u>

บนหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ทั้งแปดหัว ฉบับวันที่ 6 ตุลาคม 2519 “หมิ่นเจ้า” หรือ “หมิ่นพรบรมเดชานุภาพฯ” ถูกใช้อธิบายการแสดงละครแขวนคอที่ลานโพธิ์ คำนี้ไม่ได้ปรากฏในหน้าสื่อตาม*สภาพจริงนัก*

ตามบันทึกลำดับเหตุการณ์ของ <u>โครงการ “บันทึก 6 ตุลา”</u> การแสดงละครแขวนคอเกิดขึ้นในช่วงบ่ายของวันที่ 4 ตุลาคม และในวันต่อมา (5 ต.ค. 2519) มีเพียงหัวเดียวจากแปดหัวหนังสือพิมพ์ นั่นคือ บางกอกโพสต์ ที่รายงานการแสดงละคร โดยมีภาพถ่ายการแสดงจริงพร้อมบรรยายว่าเป็นการแสดง “จำลอง” (mock) กรณีพนักงานการไฟฟ้าสองคนถูกแขวนคอในจังหวัดนครปฐม คำว่า “หมิ่นเจ้า” ยังไม่ถูกใช้ในรายงานข่าว (*ดูภาพหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ด้านล่าง*)

Bangkok Post

30th anniversary year

Vol. XXX No. 275 BANGKOK TUESDAY OCTOBER 5, 1976 Price 5 Baht

MARCHERS TAKE OVER THAMMASAT

Universities close in bid to oust Thanom

Too much of a good thing?

Srisuk admits police behind garrottings

POLICE Chief Gen Srisuk Mahintorathep admitted yesterday that a group of Nakhon Pathom policemen were responsible for the brutal garrotting of two political activists

Blood shed

Peace hopes 'scuttled'

MOST ACCIDENTS HAPPEN AT NIGHT

Schmidt scrapes home in Germany's elections

LATE NEWS

THE GARDEN OF ONSEN

A beautiful way to Karachi.

หน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ฉบับวันที่ 5 ตุลาคม 2519 [ที่มา: https://doct6.com]

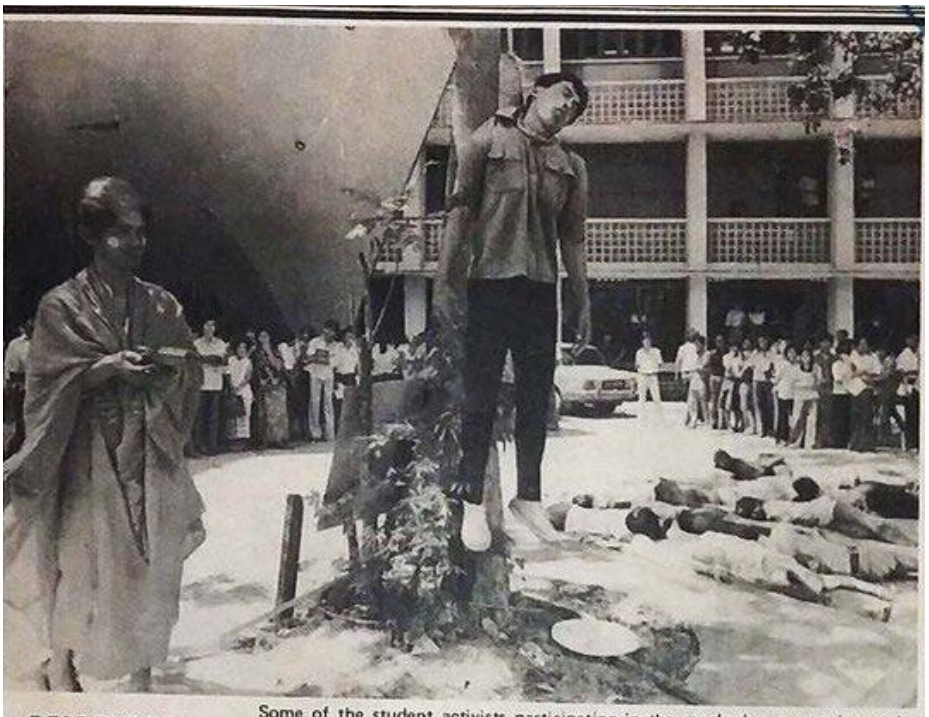

Some of the student activists participating in the mock show yesterday at the Thammasat University campus.

MIMICRY

IT was just a mock hanging but the effect was such that it created an eerie atmosphere at the Thammasat University campus to kick-off another anti-Thanom protest.

Opposite the Dome (the traditional landmark of the Thammasat University campus) several hundred students held a mock hanging of the two People's Front activists who last week were garrotted and later hanged on the gate of a deserted suburban house in Nakhon Pathom.

A student acting as one of the two garrotted victims was "hanged" from a tree in front of the Dome while another student dressed in robes and carrying a gun, depicting Phra Thanom, walked around. Nearby several dozen students lay "dead" on the ground.

The scene was a reenactment of the killings during the October 1973 uprising and the brutal garrotting of the two activists after the return of former strongman Thanom Kittikachorn.

Srisuk adr
behind ga

POLICE Chief Gen Srisuk Mahintorathep a
Pathom policemen were responsible for the

He claimed that investigators knew the identities of the policemen involved and promised that arrests would be made within the next few days and stern legal action taken against them.

The bombshell announcement came at a specially summoned press conference at the Police Department yesterday during which Gen Srisuk, his deputy, Lt-Gen Chumphol Lohachala, who was directly in charge of the case, and Assistant Police Chief Lt-Gen Narong Mahanond together with other senior officers summarised the latest developments in the case.

The Police Chief the policemen implicated stated that there were officers involved" and that murder presumably out of political implications or oth

The conclusion that pol for the killing of Nakhon Pa Chumporn Thommai and Vic with accusations made by who had charged from the ver had seen policemen beating were pasting up posters c called former Prime Mini

ภาพขยายส่วนที่รายงานการแสดงละครแขวนคอของนสพ.บางกอกโพสต์ ฉบับวันที่ 5 ตุลาคม 2519

[ที่มา: https://doct6.com]

เมื่อมีการรายงานข่าวถึงการแสดงละครแขวนคอออกไป ช่วงสายของวันที่ 5 ตุลาคม นางนงเยาว์ สุวรรณสมบูรณ์ สมาชิกชมรมแม่บ้าน ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของภรรยาข้าราชการและนายพล นำภาพรายงานข่าวของ นสพ.บางกอกโพสต์ เข้าแจ้งความต่อสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม อ้างว่าการแสดงละครแขวนคอเป็น “การหมิ่นพระบรมเดชานุภาพองค์สยามมกุฎราชกุมาร” จากนั้นสถานีวิทยุยานเกราะ ซึ่งหนังสือพิมพ์มักอ้างอิงในรายงาน เผยแพร่รายงานพิเศษตอกย้ำคำกล่าวอ้างดังกล่าว “เดี๋ยวนี้การชุมนุมที่ธรรมศาสตร์ไม่ใช่เป็นเรื่องต่อต้านพระถนอมแล้ว หากแต่เป็นเรื่องหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ”

วันที่ 6 ตุลาคม 2519 หน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์อีกเจ็ดหัวเริ่มรายงานการแสดงละครแขวนคอเป็น*ครั้งแรก* และเลือกใช้คำว่า “หมิ่นเจ้า” แปะป้ายให้ขบวนการนักศึกษา

ภาพหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ชาวไทย, ดาวสยาม, เดลินิวส์, ไทยรัฐ, เสียงปวงชน, สยามรัฐ, เดลิไทม์ และบางกอกโพสต์ ฉบับวันที่ 6 ตุลาคม 2519 [ที่มา: https://doct6.com]

แขวนคอหุ่นเหมือนเจ้าฟ้าชาย
แผ่นดินเดือด!
ศูนย์ฯเหยียบหัวใจไทยทั้งชาติ
สยาม

รัฐบาล'ฟัน'นศ.
หาหมิ่นฟ้าชาย
ให้ ตร.จัดการด่วน'กลียุคใกล้แล้ว'
จับวันนี้ 7 ตร.
แขวนคอ 2 ศพ

จัดการนศ.
หมิ่นเจ้าฟ้าชาย
นายกออกทีวี.ชี้กระเทือนใจมาก

ปางชน
ประกาศบุก!
ธรรมศาสตร์วันนี้
หมิ่นองค์รัชทายาท

ขับพระถนอมบานปลาย
แจ้งจับนศ.เล่นละคร
หมิ่นฟ้าชาย

ดีไทม์ DAILY TIME

โปรดเกล้าฯ คืนครบแล้ว
หมูหิน-สมัครหลุดเก้าอี้!

Bangkok Post

30th anniversary year

Union leaders call strike for Friday

Trouble ahead as Cabinet sworn in

Seni to clean-up party

Probe ordered in mock hanging

Arrests today

Rectors meet

NSCT denies actors resembled anyone

Rally goes into second day

Heroin suspects linked to big German haul

Maintenance of your diesel fleet can give you headaches!

ACCOUNTANTS FIGURE insty-prints = BEST

LOW COST - CASH & CARRY INSTANT LITHO PRINTING

insty-prints

POWER TRANSMISSION PRODUCTS

สยามรัฐ

นองเลือดแล้ว

น่าตั้งข้อสังเกตว่าการแสดงละครแขวนคอ (4 ต.ค. 2519) เพิ่งถูกรายงานออกไปอย่างแพร่หลายเกือบสองวัน (6 ต.ค. 2519) หลังการแจ้งความในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดยฝ่ายขวาและการผลิตซ้ำโดยสถานีวิทยุยานเกราะ

การแปะป้าย "หมิ่นเจ้า" บนหน้าหนึ่ง ไม่ใช่เพียงการรายงานสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมา (หรือ straight news) หากแต่**ถูกเสริมเติมแต่งด้วยการกล่าวถึงอารมณ์ความรู้สึกของฝ่ายขวาและสังคมไทย** เช่น "แผ่นดินเดือด! ศูนย์ฯเหยียบหัวใจไทยทั้งชาติ" ของขวาสุดโต่งอย่าง นสพ. ดาวสยาม, "กลียุคใกล้แล้ว" ของ นสพ. เดลินิวส์ และ "นายกออกทีวี.ชี้กระเทือนใจมาก" ของนสพ. ไทยรัฐ ซึ่งนับว่ามีอุดมการณ์ทางการเมืองค่อนข้างกลางในสมัยนั้น เป็นต้น

การนำเสนอตัวตนของขบวนการนักศึกษาบนหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ฉบับวันที่ 6 ตุลาคม เช่นนี้ ได้จัดวางขบวนการนักศึกษาเป็นคู่ขัดแย้งกับสังคมไทย ไม่ใช่กับรัฐบาลหรือเพียงแค่พระถนอมอีกต่อไป

<u>แทบไม่มีรายงานข่าว "การแถลงตอบโต้" ของนศ.</u>

การประโคมข่าว "การแสดงละครหมิ่นเจ้า" เบียดบังข้อเท็จจริงอีกชุดหนึ่งหลุดออกจากหน้าหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นในวันที่ 5 ตุลาคม เวลา 21.30 น. ตัวแทนขบวนการนักศึกษาพร้อมนักแสดงละครแขวนคอตั้งโต๊ะแถลงในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีใจความตอบโต้การรายงานข่าวของ นสพ. ดาวสยาม และสถานีวิทยุยานเกราะ ซึ่งเชื่อมโยงการแสดงละครกับการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

หากผู้อ่านได้ลองเลื่อนขึ้นไปดูภาพหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ทั้งแปดหัว จะพบว่าภาพลักษณะตัวตนของฝ่ายนักศึกษาถูกครอบคลุมด้วย "หมิ่นเจ้า" ไปหมดแล้ว นอกจากนสพ. บางกอกโพสต์ ก็ไม่มีหัวอื่นที่สละพื้นที่หน้าหนึ่งให้ฝ่ายนักศึกษาได้อธิบายการกระทำและตัวตนของพวกเขาอย่างมีความหมายเลย

"การแสดงดังกล่าวก็เพื่อแสดงให้เห็นความทารุณโหดร้ายอันเนื่องมาจากการฆ่าแขวนคอที่นครปฐม โดยมีการแต่งหน้าให้เหมือนสภาพศพ และการที่เลือกเอาบุคคลทั้งสองก็เพราะเป็นนักแสดงในมหาวิทยาลัย อีกทั้งตัวเล็กมีน้ำหนักเบา ไม่ทำให้กิ่งไม้หักง่าย การแสดงแขวนคอใช้วิธีผูกผ้าขาวม้ารัดรอบอกและผูกเชือกด้านหลังห้อยกับกิ่งไม้ จึงต้องใส่เสื้อทหารซึ่งมีตัวใหญ่เพื่อบังร่องรอยผ้าขาวม้าให้ดูสมจริง"

ประยูร อัครบวร รองเลขาธิการฝ่ายการเมืองของ ศนท. แถลงข่าวตอบโต้

กรณี ละครแขวนคอถูกกล่าวหาว่าหมิ่นเจ้า ในวันที่ 5 ต.ค. 2519, 21.30 น.

ที่มา: โครงการ "บันทึก 6 ตุลา"

ธนาพล อิ๋วสกุล บรรณาธิการบริหาร สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน หนึ่งในผู้ริเริ่มโครงการ "บันทึก 6 ตุลา" แสดงความเห็นต่อการรายงานข่าวดังกล่าวว่า การแถลงข่าวตอบโต้ของฝ่ายนักศึกษาไม่เป็นผลอะไรเลยต่อการสร้างความเข้าใจในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการแสดงละครแขวนคอ ธนาพลยกเหตุผลหนึ่ง ก็คือกระแสความเชื่อที่ว่าขบวนการนักศึกษาเป็นคอมมิวนิสต์และคอมมิวนิสต์เป็นภัยคุกคามต่อสถาบันหลักของชาติไทยก่อตัวตั้งแต่ปี 2518 เป็นต้นมา ภาพการแสดงแขวนคอและการประโคมข่าว "หมิ่นเจ้า" ของสถานีวิทยุอย่างต่อเนื่องในช่วงการชุมนุมสอดประสานเป็นฟางเส้นสุดท้ายสำหรับสังคมที่จะตัดสินตัวตนของขบวนการนักศึกษา[2]

<u>"จุดยืนทางอุดมการณ์" และ "ความไม่รุนแรง" ถูกทำให้ไม่ปรากฏชัด</u>

เสียงของขบวนการนักศึกษาไม่ใช่เพิ่งหายไปจากหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์เมื่อมีกรณีการแสดงแขวนคอถูกกล่าวหาว่าหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หากแต่**ไม่เคยได้รับการนำเสนออย่างชัดเจน**ตั้งแต่การรวมตัวครั้งใหญ่ของประชาชนและนักศึกษาในวันที่ 29 กันยายน และวันที่ 4 ถึง 5 ตุลาคม ณ ท้องสนามหลวง และในรั้วมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ตามลำดับ) เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลขับไล่พระถนอมออกนอกประเทศและจับผู้ฆ่าแขวนคอพนักงานการไฟฟ้าสองคนและผู้ก่อเหตุทำร้ายประชาชนที่ปิดโปสเตอร์ขับไล่พระถนอม

สามวันของการชุมนุมใหญ่ก่อนการสังหารประชาชนโดยฝ่ายขวา **คำปราศรัยของฝ่ายนักศึกษาไม่ถูกรายงานบนหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์** (เท่าที่ผู้เขียนค้นพบ) พาดหัวข่าวกลับเต็มไปด้วยการสร้างความหวาดระแวงว่าจะเกิดความรุนแรงจากการชุมนุมและกิริยาเคลื่อนไหว (action) ของฝ่ายนักศึกษา โดยปราศจากเนื้อหาสาระของคำปราศรัยหรือจุดยืนทางอุดมการณ์ความคิดที่รองรับการลุกฮือของประชาชนนี้

จากการสำรวจหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์สามหัว ฉบับวันที่ 30 กันยายน 2519 ที่ผู้เขียนค้นพบ ได้แก่ ดาวสยาม เดลิไทม์ และสยามรัฐ (*ดูภาพด้านล่าง*) การชุมนุมใหญ่ของฝ่ายนักศึกษาที่ท้องสนามหลวงในวันที่ 29 กันยายน ถูกนำเสนอในลักษณะสร้างความหวาดระแวงให้สาธารณะและฝ่ายรัฐ เช่น นสพ. ดาวสยามใช้คำว่า "ปลุกระดม" อธิบายการรวมกลุ่มเรียกร้องและการระดมผู้สนับสนุน และนสพ. เดลิไทม์ พาดหัวตัวโต "ตร.นับร้อยตรึง

สนามหลวงหวั่นเหตุร้าย” เป็นต้น แม้การชุมนุมนัดนี้ (29 ก.ย. 2519) เป็นการรวมกลุ่มครั้งแรกและครั้งใหญ่นับตั้งแต่เณรถนอมเดินทางถึงประเทศไทย แต่ข้อเรียกร้องและอุดมการณ์ของฝ่ายนักศึกษาไม่ถูกทำให้ปรากฏชัดบนหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ทั้งสามหัว

ภาพหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ดาวสยาม, เดลิไทม์ และสยามรัฐ ฉบับวันที่ 30 กันยายน 2519 [ที่มา: https://doct6.com]

ตร.นับร้อยตรึงสนามหลวง

หวั่นเหตุร้าย

จับหลานสส.พกระเบิด

ดาวไทย DAILY TIME

สหรัฐจับ2คนไทยขนเฮโรอีน223ล้าน

เคลย์ชนะนอร์ตันดุเดือด

พบโฟร์แมนได้200ล้าน

จำคุกพ.ต.ต.ขนไม้เถื่อน1ปี

ศาลยกฟ้องทนายหนึ่ง

นอร์ตันตาเข็บ ตั้งแต่ยก 4

สยามรัฐ

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๙

ราคา ๑.๕๐ บาท

รัฐบาลรับจัดการภิกษุถนอมใน๓วัน

นายกรัฐมนตรีรับพิจารณาข้อเสนอของศูนย์นิสิตภายในสามวัน แต่ยืนกรานว่าจะไม่จัดการกับภิกษุถนอมในลักษณะที่ผิดกฎหมาย จะทำกี่ตัวยวิธีนิมนต์ให้ออกไปเท่านั้น

ตั้ง กรม. ชุดใหม่ วันจันทร์นี้

ชป.จะขับไล่'ส่งสุข' ออกจากพรรคในวันนี้

นัดชุมนุมฟังคำตอบกรณีถนอมวันเสาร์นี้

ทุ่มเงิน๒๕๐ล้านเปลี่ยนรถดับเพลิง

ต่อมาการชุมนุมอีกครั้งสำคัญของฝ่ายนักศึกษาในวันที่ 4 ตุลาคมถูกนำเสนอบนหน้าหนึ่งในลักษณะที่ยังคงตอกย้ำ “ความวุ่นวาย/ความรุนแรง” หน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ฉบับวันที่ 5 ตุลาคม 2519 เจ็ดหัว (ไม่นับรวม นสพ. บางกอกโพสต์[3]) เน้นรายงานการเข้ายึดพื้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของฝ่ายนักศึกษา เช่น นสพ. ไทยรัฐ พาดหัว “นศ. นับหมื่นยึด ‘ลานโพธิ์’...” และนสพ. เสียงปวงชน ขยายระดับความเข้มข้นของการชุมนุมว่า “...ปลุกระดมใหญ่ยึดมธ.เป็นแหล่งชุมนุม” เป็นต้น และแม้การชุมนุมในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยังดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงวันที่ 5 ตุลาคม ไม่พบการรายงานกิจกรรมของผู้ชุมนุมอื่นนอกจากกรณี “การแสดงละครหมิ่นเจ้า” ในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ ฉบับวันที่ 6 ตุลาคม 2519 เลย

ภาพหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ชาวไทย, ดาวสยาม, เดลินิวส์, ไทยรัฐ, เสียงปวงชน, สยามรัฐ และเดลิไทม์ ฉบับวันที่ 5 ตุลาคม 2519 [ที่มา: https://doct6.com]

ปิดมธ.แล้ว!

นศ.กรีดเลือดยึดเป็นที่ชุมนุม 'ขับถนอม'

ซ้อมนิสิตยับ

สมัคร-หมูหินแฉเหตุ 'ปิว' เพราะคุ้ยคดี 'กินป่า'

ฆ่าแขวนคอ ตร.ลงมือเอง

ปล่อย 'เหี้ย' เข้ากระทรวงพาณิชย์!

นศ.นับหมื่นยึด 'ลานโพธิ์ถนนราชดำเนิน'

ป่วยสั่งปิดมธ. ไม่มีกำหนด

ปล่อยเหี้ยเข้ากระทรวงคำรง

ปางชน

อดร. 'สั่งจับ' ตร.ฆ่าแขวนคอ

ใช้แผน '14 ตุลา' ปลุกระดมใหญ่

ยึดมธ.เป็นแหล่งชุมนุม

สยามรัฐ

มาตรการ 'งดสอบ' ต่อต้านถนอม แพร่ขยายทั่วประเทศ

ประกาศแต่งตั้งวันนี้

ไม่มั่นใจ ครม. ชุดใหม่ จะผ่านสภาฯ หรือไม่

นอกจากคำปราศรัยและจุดยืนทางอุดมการณ์ของนักศึกษาที่ไม่(ถูกทำให้)ปรากฏบนหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว อีกแง่มุมสำคัญเกี่ยวกับขบวนการเคลื่อนไหวของนักศึกษาที่หายไปคือ “การชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ”

รศ. พวงทอง ภวัครพันธุ์ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหนึ่งในผู้ริเริ่มโครงการ “บันทึก 6 ตุลา” เล่าว่า ในยุคนั้นแนวคิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองของคอมมิวนิสต์ในหลายประเทศทั่วโลกเชื่อใน “อำนาจมาจากปากกระบอกปืน” การเปลี่ยนแปลงต้องอาศัยกำลังพล และเมื่อขบวนการของนักศึกษาถูกฝ่ายรัฐตีตราว่าเป็น “พวกคอมมิวนิสต์” ประเด็นเรื่องการต่อสู้ด้วยสันติวิธี หรือการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ จึงไม่ถูกชูขึ้นในสังคม รวมถึงหน้าสื่อด้วย[4]

การไม่ปรากฏของลักษณะกิจกรรมการชุมนุมของฝ่ายนักศึกษาตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน 2519 เป็นต้นมา ส่งเสริมให้การรายงาน “ความวุ่นวาย/ความรุนแรง” ในฐานะคุณลักษณะของการชุมนุม กลบลืบเลือนการดำเนินกิจกรรม เช่น การปราศรัยและการแสดงละครแขวนคอ หรือกิจกรรมอื่นในรายงานข่าว อันจะช่วยแสดงตัวตนของฝ่าย

นักศึกษาขึ้นมา ในขณะเดียวกัน การไม่ปรากฏข้อเท็จจริงส่วนนี้ปิดกั้นไม่ให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการตัดสินตัวตนของฝ่ายนักศึกษาด้วย

<u>การหายไปของ “ตัวตนของนศ.” ปิดกั้นการตัดสินของสังคม</u>

การนำเสนอข่าวขบวนการนักศึกษาบนหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ในช่วงก่อนการสังหารหมู่ในเช้าวันที่ 6 ตุลาคม 2519 เชื้อเชิญสังคมให้มองนักศึกษาเป็นภัยร้ายแรงต่อ(สถาบันหลักของ)สังคมไทย หน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์เลือกนำเสนอการชุมนุมของฝ่ายนักศึกษาในลักษณะที่ว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความวุ่นวายหรือรุนแรง จนกระทั่งการเลือกที่จะใช้มุมมองของฝ่ายขวาในการแปะป้าย “หมิ่นเจ้า” ให้กับการแสดงละครแขวนคอ

เหล่านี้คือสิ่งที่ปรากฏชัดบนหน้าหนึ่ง แต่สิ่งที่หายไปจากหน้าหนึ่งก็มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจและกรอบมุมมองของสังคมต่อขบวนการนักศึกษาไม่แพ้กัน คำปราศรัยซึ่งจะสะท้อนจุดยืนทางอุดมการณ์ของฝ่ายนักศึกษา และกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชุมนุมซึ่งจะช่วยชี้ให้เห็นถึงเจตนาว่าจะก่อความวุ่นวายหรือรุงแรงหรือไม่นั้น หายไปจากหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์เกือบทุกหัว การหายไปของเรื่องราวเหล่านี้จึงมีส่วนลบเลือนตัวตนที่แท้จริงของขบวนการนักศึกษาและกีดกั้นอำนาจการตัดสินของสังคมต่อสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดในวันที่ฝ่ายขวาปฏิบัติการสังหารหมู่

เชิงอรรถ

[1] หนังสือพิมพ์ในเวลานั้นแบ่งตามอุดมการณ์การเมืองได้เป็นสองกลุ่ม “กลาง ๆ” และ “ขวา” ซึ่งมีจำนวนมากกว่ากลุ่มแรก อย่างไรก็ตาม ยังมีหนังสือพิมพ์ที่มีอุดมการณ์ “ซ้าย” อย่างน้อยหนึ่งฉบับ นั่นคือ “อธิปัตย์” ซึ่งจัดทำโดยนักศึกษา

[2] ธนาพล อิ๋วสกุล ให้สัมภาษณ์กับมติชนสุดสัปดาห์เมื่อ 4 ตุลาคม 2563

[3] นสพ. บางกอกโพสต์ ฉบับวันที่ 5 ตุลาคม 2519 รายงานการจัดกิจกรรมของฝ่ายนักศึกษาอย่างละเอียดและเหตุการณ์แวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของนักศึกษา เช่น การสนับสนุนของนักศึกษาในต่างจังหวัด การรวมกลุ่มต่อต้านการชุมนุมของฝ่ายนักศึกษาในบริเวณใกล้เคียง เป็นต้น

[4] รศ. พวงทอง ภวัครพันธุ์ ให้สัมภาษณ์กับมติชนสุดสัปดาห์เมื่อ 5 ตุลาคม 2563

ขอบคุณข้อมูลและแรงบันดาลใจจาก

- โครงการ "บันทึก 6 ตุลา"
- ชนฐิตา ไกรศรีกุล. "6ตุลา: อ่านข้อเท็จ-จริง จาก 'หน้าหนึ่ง' เมื่อ 43 ปีที่แล้ว", Way Magazine. 5 ตุลาคม 2562

แหล่งที่มา
เว็บไซต์มติชนสุดสัปดาห์."ตัวตนนักศึกษา 6ตุลา" ถูกทำให้เลือนหายบนหน้าหนึ่งนสพ.เผยแพร่เมื่อ 7 ตุลาคม 2563. เข้าถึงได้จาก https://www.matichonweekly.com/culture/article_353977